

REPUBLIKA

ROK II. ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 4 SIERPNIA 1924 r.

NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY

№ 211

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.

WYDANIE PORANNE.

GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Niemcy oficjalnie zaproszone do Londynu. Jakie gwarancje musi dać Rzesza sprzymierzonym?

Londyn, 2 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Przebieg wczorajszego posiedzenia konferencji był następujący:

Konferencja przyjęła jednomyślnie i bez dyskusji rezolucję komisji pierwszej w sprawie postępowania w wypadkach ujawnienia uchybień ze strony niemieckiej, następnie rozpatrywano rezolucję komisji trzeciej.

Rezolucje te wyrażają jednomyślnie żądania pod adresem rządu niemieckiego udzielenia następujących gwarancji:

1) Niemcy uznają prawo komisji do przelewania kwot odszkodowawczych, do dysponowania sumami odszkodowań w zakresie czynienia zakupów w Niemczech na warunkach zwykłych transakcji handlowych.

2) Niemcy uznają, że transakcje powyższe nie będą podlegały ograniczeniom traktatowym.

3) Niemcy czynić będą wszelkie ułatwienia w wykonywaniu kontraktów, zawartych na zwykłych warunkach handlowych.

4) W wypadku stawiania przeszkód przez wykonawców kontraktów lub ujawnienia niełajności wykonawców rząd niemiecki podejmie konieczne kroki, zapewniające poczynienie przez komisję dla

przelewu spłat zakupów według cen, ustalonych przez komisję arbitrażową. Komisja zaleca przytem, aby konferencja uzyskała zgodę Niemiec na powołanie takiej komisji arbitrażowej, która składałaby się z równej liczby członków z obu stron. Komisja ta miałaby prawo kooptować członka neutralnego, który decydowałby w wypadku podzielenia się głosów na równe połowy.

Wreszcie komisja proponuje wprowadzenie niektórych poprawek do planu Davesa. Jedną z tych poprawek brzmi:

„Ten z rządów zainteresowanych, który uważałby, że w planie Davesa są niedomagania, których usunięcie nie podziałoby ujemnie na podstawy samego planu może wystąpić z odnośnym wnioskiem do komisji odszkodowań. W tym wypadku komisja odszkodowań uzupełniona w swym składzie przez delegata amerykańskiego, decydowałaby, czy zmiany takie są pożądane. W wypadku, gdyby osiągnięto dezyjcie jednomyśln. za zmianą, rząd niemiecki zostałby zaproszony do odnośnych narad. Gdyby komisja odszkodowań nie była jednomyślna co do konieczności zmian lub rząd niemiecki odrzuciłby propozycję tę, wtedy zgodnie z wnioskiem komisji należałoby zastosować tę samą procedurę arbitrażową, którą proponuje się w wypadkach uchybień.

Rezolucje komisji trzeciej nie rozwiązały jednak dwóch głównych trudności, a mianowicie: trudności wynikłej z propozycji francuskiej co do arbitrażu w wypadku, gdyby głosy komisji dla przelewu spłat niemieckich rozpadły się na dwie połowy. W tym wypadku angielski punkt widzenia przeciwny był arbitrażowi, delegacja francuska zaś wyrażała opinię, że taki arbitraż byłby jedynym sposobem wyjścia i w niczem nie podważyłby powagi decyzji. Po dyskusji Mac Donald przychylił się do francuskiej propozycji, która też wreszcie została przyjęta.

Co się tyczy czynienia trudności w wykonywaniu dostaw z tak zwanych ograniczonych źródeł produkcji niemieckiej, to plenium konferencji przyjęło propozycję Mac Donalda, według której kroki represyjne ze strony sojuszniczej czynione będą tylko wówczas, gdyby ujawniono przy tego rodzaju dostawach zamaskowaną złą wolę ze strony Niemiec. Wobec tego, że konferencja jednomyślnie przyjęła powyższe rezolucje, zdecydowano wystosować do rządu niemieckiego zaproszenie na konferencję. Przewiduje się, że delegacja niemiecka wyjedzie natychmiast do Londynu.

Berlin, 3 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Tekst pisma Mac Donalda do ambasady

dora niemieckiego w Londynie jest następujący:

„Jako przewodniczący zebranej obecnie w Londynie konferencji międzysojuszniczej, mam zaszczyt prosić Waszą Eksceleńcję o wręczenie rządowi niemieckiemu zaproszenia do mianowania przedstawicieli, którzyby z konferencją omówili metody urzeczywistnienia sprawozdania Davesa z dnia 3 kwietnia 1924 r., które to sprawozdanie przyjęte zostało przez państwa sprzymierzone jako całość, a rząd niemiecki przyjął je również, donosząc o tem w piśmie, wystosowanym do komisji odszkodowań w dniu 15 kwietnia.

Czułbym się wdzięczny, gdyby Wasza Eksceleńcja zawiadomiła mnie jaknajrychlej o wyborze przedstawicieli niemieckich i o terminie ich wyjazdu, który może nastąpić nie później, jak w poniedziałek, 4 b. m.

Berlin, 3 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Rząd Rzeszy otrzymał wczoraj zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji londyńskiej. Delegacja niemiecka odjedzie do Londynu prawdopodobnie w dniu jutrzejszym. W skład tej delegacji wejdą: kanclerz Marks, minister spraw zagranicznych Stresemann, min. finansów Luther, dyrektor departamentu Schubert i radca legacyjny Viohl.

Krwawy wiec P. P. S. w Warszawie.

Podczas walki między pepesowcami i komunistami zabity został komunista Biały.

Warszawa, 3 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Polska Partja Socjalistyczna zwołała dzisiaj do sali Teatru Powszechnego wiec w sprawie bezrobocia i 8-o godzinnego dnia pracy.

Na wiec przybyły liczne grupy komunistów w zamiarze propagowania hasła komunistycznych.

P. P. S. nie chciała dopuścić do głosu mówców komunistycznych i przemocą usuwała ich z sali, w następstwie czego przyszło do czynnych starć między komunistami a członkami P. P. S.

Komunista Biały rzucił się z nożem na członków P. P. S. i zranił jednego, poczem chciał zbiec. Inni komuniści idąc w sukurs Białemu, poczęli strzelać, mimo, że policja przystąpiła do bezpośredniej interwencji.

Komunista Biały, któremu kula przeszła przez płuca, został przewieziony do szpitala, gdzie wkrótce zmarł. Oprócz Białego, 11 osób odniosło rany. Policja aresztowała kilkanaście osób. Na wiecu zjawił się również poseł Królikowski, którego jednak usunięto ze sali i do głosu nie dopuszczono.

Posiedzenie narodowej rady faszystowskiej. Co mówił Mussolini o metodach akcji faszystowskiej.

Rzym, 3 sierpnia.

Wczoraj popołudniu w wielkiej sali pałacu Weneckiego odbyło się posiedzenie narodowej rady faszystowskiej.

Po wygłoszeniu przemówień inauguracyjnych, zabrał głos Mussolini, zaznaczając na wstępie, iż przemawia jednocześnie jako szef rządu i przywódca partji, ponieważ obie te funkcje łączą się ze sobą, stanowiąc jedną całość. Mówca powitał zgromadzonych faszystów, a szczególnie tych, którzy przybyli z prowincji, najbardziej wiernych i oddanych faszystom.

Mussolini wezwał ich, aby szli do miast, niosąc ludności swój zapał oraz słowa rozumne i jasne. Faszyzm bowiem powinien zerwać z gwałtownymi metodami walki, nie powinien jednak zbyt ulegać i zanadto stać się pobłażliwym,

tak, by w tym czasie mogli przygotować się do walki wrogowie faszyzmu, do walki na warunkach słabszego przeciwnika.

Faszyzm, mówił premier, nawołuje do zgody i pokoju, nie może jednak być faszystą, kto nie potrafi oprzeć się na własny.

SĄD NAD MORDERCAMI MATTEOTTIEGO.

Polska Agencja Telegraficzna.

Rzym, 2 sierpnia.

Jak słyhać, śledztwo w sprawie Matteottiego ma być ukończone we wrześniu. Rozprawa sądowa odbyłaby się w listopadzie.

Stolica Apostolska pragnie być reprezentowana w Lidze narodów.

Paryż, 3 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Radio-tsacja paryska donosi: Stolica apostolska, pragnąc być reprezentowaną w lidze narodów, przygotowała odpowiednią akcję dyploma-

tyczną, która ma być rozpoczęta od mianowania kardynałami nuncjuszów w Paryżu i Berlinie. Poza tem na posterunkach nuncjuszów I i II klasy mają być dokonane liczne przesunięcia.

Incydent z dyplomata niemieckim w Atenach.

Paryż, 3 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

„Temps” donosi z Aten: Niemiecki charge d'affaires Schoen, mianowany ministrem pełnomocnym w Atenach miał złożyć ostatnio prezydentowi republiki swe listy uwierzytelniające. Von Schoen odmówił jednak zastosowania się do re-

gulaminu greckiego protokołu dyplomatycznego, przewidującego, iż nowi posłowie państw zagranicznych przy wręczaniu listów uwierzytelniających, winni wygłaszać przemówienia w języku francuskim. Poseł francuski odwołał uroczystość wręczania listów, zawiadamiając, iż wyjeżdża na urlop.

WIZYTA POSŁA POLSKIEGO U PREZESA NOWEGO KABINETU KRÓLESTWA S.H.S.

Agencja Wschodnia.

Belgrad, 3 sierpnia.

Polski charge d'affaires p. Komarnicki, złożył dziś wizytę prezesowi nowego gabinetu królestwa S.H.S. Dawidowiczowi, który przyjął przedstawiciela Polski bardzo serdecznie.

Premjer Dawidowicz oświadczył, że w tych dniach odbędzie z marszałkiem sejmu konferencję, w sprawie zaproszenia sejmu polskiego do Jugosławji.

Następnie charge d'affaires złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych, Marenkowicowi, który oświadczył, że starać się będzie, aby stosunki Polski i Jugosławji były nie tylko serdeczne i przyjacielskie, lecz nawet braterskie.

RAKOWSKI W LONDYNIE.

Londyn, 2 sierpnia.

Rakowski po powrocie z Moskwy złożył dziś wizytę Foreign Office i odbył kilka konferencji w sprawach rosyjskich z szefami departamentu.

ECHA MORDERSTW W MACEDONJI

Sofja, 3 sierpnia.

W związku z zamordowaniem w Macedonii greckiej w nocy z dnia 26 na 27 lipca 15 chłopów bułgarskich, rząd bułgarski poczynił energiczne kroki u rządu greckiego, a zarazem zwrócił się do międzynarodowej komisji dla emigracji grecko-bułgarskiej, domagając się przybycia komisji na miejsce zbrodni dla przeprowadzenia śledztwa. Delegacja komisji przybyła już i rozpoczęła badania. Komisja wezwała rząd grecki i bułgarski, by przedsięwzięły jaknajenergiczniejsze kroki w celu zapewnienia ochrony mniejszościom.

PAMIĘCI POLEGŁYCH NA WOJNIE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 2 sierpnia.

Dziś ukazało się podpisane przez prezydenta Rzeszy Eberta i kanclerza Marksa orędzie z okazji rocznicy wybuchu wojny światowej poświęcone pamięci poległych w tej wojnie.

Legenda o chłopskim postępie.

Niedoszła „kombinacja dwóch Stanisławów” nie schodzi ze szpalt prasy polskiej. I słusznie. Jestto bowiem niezmiernie doniosłe wydarzenie w naszym życiu politycznym, zdarzenie wymagające wszechstronnego oświecenia. Nietrafnie sadzą ci, którzy przedstawiają porozumienie między przedstawicielem „Wyzwolenia” a Piast-Chjeną, jako osobistą zdradę Thugutta. Ten ostatni nikogo nie zdradził, lecz raczej zdemaskował to, co i przedtem występowało pod maską bardzo przejrzystą. Już oddawna było tajemnicą publiczną, że radykalizm partii chłopskich jest lichą komedią, obliczoną na wprowadzenie w błąd naiwnych wyborców. Radykalizm jak i reakcyjność nie są ideami wiszącymi w powietrzu, lecz opierają się na realnych potrzebach i nastrojach grup społecznych.

Zrozumiałem było, że chłop w dobie przedwojennej nastrojony był demokratycznie, postępowo i radykalnie, zwłaszcza w Polsce wszystkich trzech zaborów. Feudalizm podówczas niezupełnie jeszcze zniknął, bo rozkwitał w postaci zależności politycznej i ekonomicznej chłopów od państwa. Rządy zaborcze, po chwilowym kokie towaniu chłopów, rychło napowrót zawarły sojusz ze szlachtą, która łącznie porzuciła aspiracje powstańcze i chętnie widziała w rządzie reakcyjnym zaborców swego naturalnego opiekuna. Wtedy to powstały polskie partie chłopskie z programami demokratyczno-postępowymi, które miały swą rację bytu w realnych stosunkach. Po wojnie przegródki polityczne pomiędzy chłopem a obszarnikami znikły, bo przywileje szlacheckie zostały zniesione. Ze zniknięciem monarchicznych rządów zaborczych szlachta nie miała także z kim zawierać ugodę. Demokratyzacja ustroju w państwie, które łączy około 75 proc. ludności włościańskiej nadała przytem tej ludności niejako stanowisko uprzywilejowane na niekorzyść ludności miejskiej. Rola więc dawnej uprzywilejowanej szlachty nagłe dostała się ludności wiejskiej w ogóle, bez względu na jej pocho-

dzenie. Pozostał tylko jeden punkt dzielący szlachtę i chłopów na dwa obozy: reforma rolna. Trzeba odrazu zaznaczyć, że reforma rolna według programu stronnictwa włościańskiego nie miała nic wspólnego z postępowością, bo zapowiadała raczej uwstecznienie produkcji rolniczej. W każdym razie reforma rolna nosiła pewne piętno „demokratyzacji”. Tak jednak było tylko w teorii. W praktyce realizacja reformy rolnej odbyła się tak, że tylko chłop zamożny mógł powiększyć swe posiadłości. Powstała tedy liczna kategoria nowych obszarników ze stanu włościańskiego, niemniej od dawnych obszarników szlacheckich zainteresowana w tem, aby do prawdziwej reformy rolnej nie dopuścić. Takich nuworyszów włościańskich jest wielu w „Wyzwoleniu”, pono nawet więcej niż w „Piastie”. Jest tedy tylko przypadkiem, że „Piast” prędzej odwrócił się tyłem do lewicy robotniczej niż „Wyzwolenie”. Z drugiej strony zarówno w „Piastie” jak i w „Wyzwoleniu” jest jeszcze wielu rzeczników włościaństwa małego i bezrolnych robotników wiejskich. Ci to stanowią żywioł postępowy, lecz z powodu niedostatecznego wyrobienia politycznego nie wywierają na program i taktykę stronnictwa wpływu decydującego.

Przedstawicielem obszarników chłopskich jest właśnie w „Wyzwoleniu” p. Thugutt. Trudno tu mówić o zdradzie, bo jest

on konsekwentnym orędownikiem tych, których naprawdę reprezentuje. Bałamuc two jego zaczyna się dopiero wtedy, gdy jeszcze w dalszym ciągu usiłuje udawać radykała. Jego nowa dwulicowość najdobitniej ujawnia się w oślawionym „liście”, który słusznie tak podoba się prasie chjeńskiej.

„W sprawach obrony państwa — pisze p. Thugutt — (wojsko i sprawy zagraniczne) można dążyć do wspólnej linii ogólnonarodowej. W sprawach społecznych i polityki wewnętrznej byłoby nie tylko niepotrzebne ale zgubne dążyć do jednomyślności, która byłaby martwotą”.

Zaiste trudno wypowiedzieć więcej nonsensów i fałszów w jednym tak krótkim zdaniu. Obecnie w dobie przełomowej, gdy polityka zagraniczna i wojskowa wysuwają się wszędzie na plan pierwszy, właśnie w tych dziedzinach zachodzi najbardziej gruntowna różnica pomiędzy prawicą a lewicą. Widzimy to dobitnie na przykładzie Anglii, Francji, Niemiec etc. Jeżeli więc thuguttowski odłam „Wyzwolenia” uważa, że w kwestii zagraniczno-wojskowej można ustalić jedną wspólną linię ogólnonarodową, jestto najlepszym dowodem, że między tym odłamek a Chjeną nie ma żadnej różnicy poglądów w najkardynalniejszej kwestii politycznej.

Co się tyczy spraw społecznych, w któ-

rych p. Thugutt dopuszcza rozbieżność, to sprawę tę przedstawia on w fałszywym świetle. Pod względem społecznym „Wyzwolenie” nigdy nie ujawniało postępowości, a jeżeli niekiedy różniło się od Chjeny, to tylko w tem znaczeniu, że było jeszcze wsteczniejsze. Właśnie dla zamaskowania swego wstecznictwa w sprawach społecznych „Wyzwolenie” udawało radykalizm w kwestiach zewnętrzno-politycznych, co jednak każdy spostrzegacz uważniejszy zawsze uważał za humbug, a co teraz p. Thugutt dokumentuje urzędowo.

Zresztą co za sens realny ma owo rozróżnienie między sprawami zewnętrznymi i wewnętrznymi nawet gdyby istotnie między Wyzwoleniem a Chjeną była w tych ostatnich sprawach niezgoda? Wszak kombinacja dwóch Stanisławów polegała właśnie na ugodzie w obu kategoriach spraw. Za to, że p. Stanisław Thugutt miał objąć tekę ministra spraw zagranicznych, p. Stanisław Grabski miał otrzymać resort oświaty i wyznań, czyli najważniejszą tekę z dziedziny spraw wewnętrznych. Inni słowy za to, że „Wyzwolenie” miało otrzymać kierownictwo sprawami zagranicznymi, w których według świadectwa p. Thugutta nie zachodzi żadna różnica zdań, Chjena miała otrzymać resort oświaty, co do czego, również zdaniem p. Thugutta, jednomyślność byłaby zgubna. Jakże jednak można sobie wyobrazić rząd bez jednolitego programu?

Taka jest logika człowieka, którego do niedawna uważano za wielkiego męża stanu. Pan Thugutt i jego grupa poprosiła za przedali się Chjenie, z którą wskutek zmiany, jaka zaszła w stanie gospodarczym pewnej części chłopów, wszystko ich łączy i nie nie dzieli. Jestto fakt, który trzeba nareszcie nazwać po imieniu. Rozwianie legendy o jednolitości aspiracji chłopskich i ryczałtów radykalizmie włościan przyczynić się musi do uzdrowienia lewicy polskiej, bo nie może prosperować obóz oparty na kłamstwie konwencjonalnym.

Admonitor.

Minister skarbu Snowden strofuje swoich podwładnych.

Wczoraj na posiedzeniu drugiej komisji doszło do ostrej wymiany zdań między ministrem skarbu Snowdenem a przywódcą robotników kolejowych Thomasem.

Minister skarbu w obecności delegatów innych państw w ostrej formie zwrócił uwagę Thomasowi, iż przekroczył on swoje kompetencje, przyjmując pewną formułę kompromisową, którą poparł delegat amerykański.

W kołach parlamentarnych fakt ten

jest nadzwyczaj żywo komentowany, przyczem liberali wskazują na niedopuszczalność takiego postępowania ministra skarbu, który podrywa autorytet Anglii w oczach delegatów amerykańskich.

Jak się dowiadujemy delegaci amerykańscy złożyli protest w ministerstwie spraw zagranicznych, gdyż uważają, że krok Snowdena zwrócony był przeciw nim, którzy tą formułę kompromisową poparli.

GEORG RUSERLER.

Lampa.

Byliśmy przyjaciółmi: studjowaliśmy razem na tym samym uniwersytecie.

Kolega mój — Hans Braun — miał wśród wszystkich naszych wspólnych znajomych opinie próżniaka i leniwa, mnie zaś uważano za człowieka pracowitego.

Mimo to przyjaciel mój ożenił się z bardzo ładną panną, która w dodatku otrzymała dość pokątny posąg w postaci ziemskiego majątku.

W jaki sposób zdobył żonę — nikt o tem nie wiedział...

Właściwie ja mu pomogłem w osłonięciu domowego ogniska — ale mniejsza o to...

W tym czasie, gdy Braun zdawał ostatnie egzamina prawnicze, ja miałem dyplom doktora medycyny w kieszeni i zajmowałem się od roku praktyką lekarską.

Egzamina szły mu z trudnością...

— Zobaczysz — mówił do mnie — wezmę się teraz energicznie do pracy, kupię sobie nawet potrzebne książki i wkrótce zdam egzamin... Zobaczysz...

Nic mu nie odpowiedziałem, tylko na twarzy mej ukazał się mimowoli ironiczny uśmiech.

To go zdenerwowało:

— Nie wierzysz?... — krzyknął — No, to zobaczysz!... Żebyś wiedział nawet, że się rozchoruję — muszę zdać egzamin... Będę całymi dniami i nocami pracował jak osioł...

Bardzo pięknie — ale nie wierzyłem

mu, albowiem znałem go doskonale.

Zupełnie nieoczekiwanie, tym razem postanowienia swego nie zmienił.

Przekonałem się o tem w czasie najbliższych kilku dni, a właściwie w czasie najbliższych nocy.

Pewnego razu wracałem z nocnej eskapady do domu. Nie pamiętam która była wtedy godzina — zdaje się, że pierwsza, a może druga w nocy...

Przyjechała do mnie daleka jakaś kuzyńska z Ameryki, nawiasem mówiąc bardzo ładna i sztywna. Wmawiałem w siebie, że ją kocham, a piękna Mery uważała za swój święty obowiązek odwzajemnić mi się gorącym uczuciem miłości.

Przechodziliśmy właśnie razem obok domu, w którym mieszkał mój przyjaciel Hans Braun.

Spojrzałem w jego okno. Było oświecone.

— Ho, ho!... — pomyślałem — chłopak rzeczywiście wziął się do pracy! Szczęść mu Boże!... Tak późno i jeszcze nie poszedł spać...

— Widzisz — rzekłem głośno do mojej ukochanej — tam, gdzie jest to oświecone okno, mieszka mój bliski przyjaciel. Zdaje teraz ostatni egzamin... Musi biedak, całymi nocami ślecieć nad książką... Nadzwyczaj pilny człowiek...

— Ja bardzo lubię pracowitych ludzi — zaszczepiała miss Mery. Sądę, że zapoznasz mnie z tym niezwykłym człowiekiem, prawda?

Nazajutrz odwiedziłem mego przyjaciela.

Był wesoły i uśmiechnięty, mimo to przez troskliwość o jego nadwątłone zdrowie zapytałem go, czy zdążył się wyspać zeszłej nocy.

— Dlaczegoż nie miałbym się wyspać? — spytał dziwnie.

— Jakto, dlaczego?... Pracowałeś przecież do późnej nocy?...

— Skąd wiesz o tem?

— Widziałem, że pali się w twym po-

koju lampka... Przechodziłem z moją kuzyńką — a propos bardzo ładna dziewczyna i chce się z tobą zapoznać — i widziałem, że w oknie twym jest widno...

— Aha... tak — przypomniał sobie Hans. — Masz rację. Tak... Przysięgam ci przecież, że zabiorę się do pracy... Uczę się całymi dniami i nocami... No, ale — jeżeli miss Mery koniecznie żyje sobie, żebyśmy się zapoznali, to wiesz przecież, że prośba kobiety jest dla mnie rzeczą świętą... Trudno, muszę jej poświęcić chwilę czasu...

Zapoznaliśmy się. Podstawiłem mu drabinę, po której wspinał się na wyżyny szczęścia.

O ile do czasu ich znajomości miałem jeszcze pewne nadzieje co do małżeństwa z miss Mery, o tyle teraz wszystko pierzchnęło jak sen...

Przyjaciel mój był nieco przystojniejszy odemnie, umiał flirtować z kobietami, nie więc dziwnego, że... ale poco rozdrapywać rany!

Nie można ich było odłączyć! Całymi dniami razem spacerowali, razem chodzili do restauracji i do kinematografów...

Mimo to nauka jego nic na tem nie ucierpiała. Czego nie zdążył zrobić w ciągu dnia, dokończył w nocy, siedząc do późnej nocy nad książką.

Mówił mi o tem — lampka...

Palila się aż do rana w jego miszkanie, a to jest chyba dostatecznym powodem, ażeby uznać właściciela mieszkania za człowieka niezmiernie pracowitego.

Hans Braun poślubił po pewnym czasie uroczą miss Mery — która wróciła do kraju właściwie po to, by wziąć ślub ze mną...

Nie miałem innej rady — zacisnąłem mocno wargi i cierpiałem...

Czy Hans Braun zdał egzamin?

Nie!

„Ściął” się?

Też nie. Prostu nie przystąpił nawet do egzaminu.

Pewnego razu przyszedł do mnie w melancholijnym nastroju.

— Stuchaj... — rzekł do mnie. — Prawda, że bardzo źle wyglądam, schudłem na twarzy i zbliłem?

— Nie. To nieprawda. Bardzo dobrze wyglądasz...

— Mery mówi, że źle wyglądam... Zdaje mi się, że ona ma rację. Nauka mnie wymęczyła... Brak mi już siły... Ale wszystko jedno muszę rzucić studja!... Ona tak chce. Żąda koniecznie, ażebyśmy wyjechali do Ameryki, gdzie zajmę się interesami jej ojca. Mamy zamiar wyjechać już w przyszłym tygodniu...

Gdy wyjeżdżali — odprowadziłem ich na dworzec...

— Zawdzięczam ci bardzo wiele — zęgnął się ze mną na stronie Hans Braun — dzięki tobie zyskałem szczęście rodzinne...

— Nie warto nawet o tem mówić... — odrzekłem. — Głupstwo... Dzięki pilności ci, która ostatnio powiększyła ilość twych zalet zyskałeś właśnie szczęście... Mnie oświadczenie nic nie masz do zawdzięczenia...

Hans uśmiechnął się i zapytał tajemniczo:

— Czy dasz mi słowo, że zamilczysz o tem, co ci powiem?...

— Co mi masz do powiedzenia? Zresztą, czy nie znasz mnie jeszcze?...

A więc dowiedz się nareszcie, że pozostałem takim samym leniwcem jak dawniej.

— A lampa w twoim oknie?

— Prosta rzecz: pierwszej nocy zapomniałem zgasić, a potem nie gasiłem już z przyzwyczajenia...

W tej chwili pociąg gwizdnął i ruszył z miejsca.

Mój przyjaciel Hans i miss Mery długo powiewali z okna wagonu chusteczka...

Tłum. B.F.

Wiadomości bieżące.

SIERPIEN

4

PONIEDZIAŁEK

Dziś: Dominika w.

Jutro: N. M. P. Snieżnej

Wschód słońca o g. 3.55
Zachód o g. 7.26
Wsch. księżyca o g. 4.40 pp.
Zachód o g. 7.39 pn.
Długość dnia 15.31
Ubyło dnia g. 1.15

Unieważnienie wyboru
prezydium do gminy
żydowskiej.

Po wyborze pana Budzyna na prezesa gminy żydowskiej i p. Praszkiara na wiceprezesa, frakcja ortodoksyjna wysłała do komisariatu rządu umotywowaną prośbę o unieważnienie wyborów.

Przedwczoraj p. komisarz rządu nadesłał odpowiedź na ręce przewodniczącego pierwszego posiedzenia upoważnionych członków gminy żydowskiej, p. Neumana, przychylając się do prośby ortodoków.

Wobec tego wkrótce nastąpią nowe wybory prezydium gminy żydowskiej w Łodzi.

Wyniki wyborów do Rady
Kasy chorych w Warszawie

Z Warszawy donoszą nam:

Wybory do kasy chorych z dnia 27 lipca b. r. miały następujący wynik: komuniści zdobyli mandatów 5, głosów padło na nich 524, polska partia socjalistyczna mandatów 14, głosów zdobyli 1324, narodowa partia pracy mandatów 1, głosów 101, Bund mandatów 1, głosów 118, Poalej Syon 4 mandaty i 386 głosów, Ch. D. 4 mandaty i 386 głosów, pracownicy handlowi, biurowi i inni 1 mandat, głosów zebrali 127. Pracodawcy mandatów 15, głosów 550.

Uchwały zebrania delegatów
pracowników handlowych
w Warszawie.

Z Warszawy donoszą nam:

Na ostatnim zebraniu delegatów pracowników handlowych przy ul. Zielnej 25 przyjęto jednogłośnie następujące uchwały: 1) utrzymanie 8-godzinnego dnia pracy, angielskiej soboty, urlopów płatnych i pełnych dotychczasowych zarobków; 2) walka z redukcją pracy, a nie personelu i 3) konferencja uchwała przystąpić do kartelu. Przytem postanowiono przenieść siedzibę z Katołowic do Warszawy i zwołać ogólnokrajowy zjazd pracowników umysłowych.

Bezrobotni w Zgierzu domagają się
powiększenia zasiłków rządowych do 50 proc.
Zgierz robotniczy protestuje przeciwko dziesięciogodzinemu dniu pracy na Górnym Śląsku.

W wypełnionej po brzegi sali związków zawodowych w Zgierzu, odbył się onegdaj wielki wiec bezrobotnych zorganizowany staraniem związków zawodowych „Praca” w Łodzi.

Jako prelegent delegowany był przez tejsze związki zawodowe przedstawiciel p. Ogłowski, który zapoznał obecnych z ciężką sytuacją, jaką przeżywają robotnicy. Wobec wzrastającego z dnia na dzień bezrobocia, spowodowanego obecnym kryzysem gospodarczym kraju, oraz wobec pogarszającej się codziennej sytuacji, warunki egzystencji robotnika, zwłaszcza w środowiskach przemysłowych, jak Zgierz, stają się coraz cięższe.

To też rząd przyczyniając się do popędzenia bytu robotnika polskiego, postanowił jaknajprędzej i najskuteczniej przysłać z pomocą bezrobotnym.

Dalej mówca zaznaczył, iż w Łodzi już od tygodnia zaczęto prowadzić doraźną pomoc, aby palącą sprawę bezrobocia móc w części przynajmniej zażegnać, to też winna być przeprowadzona jaknajprędzej akcja doraźna w Zgierzu, ażeby znajdujące się tam rzesze bezrobotnych mogły otrzymać jakikolwiek zasiłek.

Następnie mówca przedstawił zebranym, iż rada ministrów postanowiła przeprowadzić tę pomoc we wszystkich zakątkach przemysłowych. Z pomocy

Jutro odbędzie się wypłata zasiłków piątej
i ostatniej partji bezrobotnych.

Dodatkowe wypłaty odbędą się jutro i pojutrze dla tych, którzy nie zgłosili się w swoim czasie.

Ci, którzy poraz drugi nie zgłoszą się po wypłaty, tracą prawo do zasiłku.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że we wtorek dnia 5 sierpnia r. b. odbędzie się wypłata zasiłków piątej i ostatniej partji bezrobotnych, zgłoszonych przez niżej wymienione fabryki:

W V biurze wypłat (Kinematograf Oświatowy, Wodny Rynek):

Leonhardt, Woelker i Girhardt, B-cia Liberman, Samuel Brzeziński, Herszenberg i Hercenberg, Boryszowska Apetura i Druk., „Ceramika”, B-cia Kaszub, H. Lewi i S-ka, D. Regier, Kalsbrecht L. Schmidt Ad., Zylberman Ch. M., Rotbard i Zelcer, Rabinowicz T. M., Pilicer, Emil Eizert i Schweikert, Grossbart, Heyman i Szreter, Jakób Brauner, Silberstein M., Miller i Seidel, Sp. Akc., Biederman, Szeps S., Braun i Hurewicz, Adam Jaszurkiński, I. Wincygster, Wiener M. A., Hil ler A., Leopold Landsberg, Jakób Kestenberg, Franciszek Ramisch, Zw. Zaw. Przem. Spożywczy, R. Biederman, B-cia Jaroszyński, Zw. Rob. Przem. Skórzanego, Gwircman i Ratner, Powszechna Tow. Handlowo-Przemysłowe, Wygoda, B. Wachs, G. Mazo i F. Wofsi, J. Bojarski, Otto Goldamer, Spadkobiercy Juliusza Jarischa, L. Kohn, M. Holcman, B-cia Zajbert, B-cia Tajtelbaum, Józef Puterman, Natan Kopel, Gazownia Miejska, M. Klajnman, Jojna Gutman, Sz. Kozenicki, Lourie i S-ka, Teatr Scala, Fabr. Pluszu Jedwabnego W. Góralski, Adam Jaszurkiński, Pinkus Koper, H. Rubin i Szwarc, Kopel, Gutman i Perlberg, B-cia Rajs i S-ka, Olszer i Zytnicki, A. Majer.

W VI biurze wypłat (ul. Pańska Nr. 106, fabryka Karola Eiserta):

Leszczyński, Ickowicz i S-ka, Karoff O. swald, T.wo Transportowe „Polbal”, Szy lit i Kryształ, Joahim Tenenbaum, Rotberg i Abramczyk, Teepe I. H. B., Fryszman i Horonczyk, Angersztajn Stefan, Miks Oskar, Tow. Akc. Lebrechta Mil lera, S. Tobolski i S-ka, Miller i Seidel, Sp. Akc., Perle Józef, Sp. Akc., Adolf Daube, Wein i Hochenberg, Bechtold i Seiler, I. Ch. Praszkiar, L. Toepfer, Rabinowicz i Bakulin, B-cia Herman i S-ka, Józef Dawidowicz, Wł. Joachimski, G. Horak i H. Wenske, B-cia Kon, I. M. Auerbach, Rapoport i Najman, Ostrowski i Birencwajg,

Weisman i Szydłowski, Miller i Seidel, Zw. Zaw. Robotn. Przem. Metalowego, Zakład Samochodowy Nr. 4, A. Sz. Frenkiel.

W VII biurze wypłat (ul. Czerwona Nr. 8, Seminarjum Nauczycielskie):

Szylit i Kryształ, Kewes i Soldberg, Keilich i Golda, Spadkobiercy Ferdynanda Keniga, W. Stolaroff i S-ka, Fabryka Wyrobów Gumowych, Wilczyk, Szmeller E., G. Zylbersztajn i Kahne, Karol Nelson, B. Freidenberg, Turski, Cwikliński i S-ka, Hendeles i Frydman, B-cia Hoff man, Spadkobiercy Jakóba Steigerta, Ka rol Sztajnert, B. Etkind, Artur Przygórski, Mokelberg i Joskowicz, O. Kociński i inż. A. Hank, A. Prussak, Kwaśner i Lin defeld, Ewigkeit i Ellenewajg, G. Dutkiewicz i Olsztajn, J. Klawaty, Juliusz Rozen tal, Braun i Hurewicz, Lindenfeld i Kryszek, B-cia Sztajert i S-ka, Dawid Góral ski, Weiss i Poznański, Józef Babad, Adam Osser, S. J. Goldlust, Emil Wicke, J. Lohrer i Sz. Frydlander, „Włóknit”.

Dla bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w swoim czasie po zasiłek, będą urządzane w bieżącym tygodniu dodatkowe wypłaty. Bezrobotni, którzy poraz drugi nie zgłoszą się do wypłaty, tracą prawo do zasiłku.

Dodatkowa wypłata dla I-ej partji bezrobotnych odbędzie się we wtorek i śro de w następujących biurach wypłat:

W II biurze wypłat (ul. Ogrodowa Nr. 28, szkoła Poznańskiego):

M. i Z. Krakowscy i S-ka, S. Litmanowicz, H. Lewi i S-ka, Stueldt, J. Jakubowicz, E. Berlin i J. Eilberszpice, M. Ginter, B-cia Kepsz i Kantorowicz, Unger i Krakowski, D. A. Gieske, Otton Janke, M. S. Cymerman, B. Jurberg, B. Lipman, i Syn, Jakubowicz „Smolarnia”, S-wle L. M. Cytryn, S. Pruszenowski, Pruszenowski i Gutman, Hugon Appelt, M. Konstadt L. W. Lipski, Zygmunt Jurakowski, J. Cie sielecki, J. Lohrer i Sz. Frydlander, B-cia Biederman, Krakowski i S-ka, Zurkowski i S-ka, A. Gruenberg i Grunstein, Lasman Erlich i S-ka, Kaszub, Ban i Kryłowiecki, L. Kajzerbrecht, Szmul Landau i S-ka, Boryszowska Apetura, Michał Rogoziński, Horak, Gros i Rozen, B-cia Naftali, J. Tobolski i S-ka, B-cia Cygelberg, Bruno Thie

le, B-cia Sychwarg, M. A. Szajarak, Lesz czyński, Ickowicz i S-ka, Maurycy Ma ler, Nikolaus Tsakumakis, Izaak Kon, „Przemysł Jedwabny”, Leopold Landsberg, Karol Bennich, Jakób Kamiński, Sze reszeński, Perkal i Fajenberg, B-cia Cha bański i Windman, S. Lorenc i S-ka, A. giński i Liberman, Józef Szymański, Gli klich i Lubiński, M. Bornsztajn, H. Baruchin, A. Łęczycki, Józef Zórkowski, „Her kules”, U. Lubiński, Fr. Fischer, Michał Glazer, Herman Toronczyk, Kwaśner i Lindenfeld, Henryk Wyss i S-ka, Michał Pinczewski, A. Baruchin, E. Gutsztadt, A. Aronson i Syn i J. Kaffeman, Oskar Miks, M. Warszawski, „Łodziańska” St. Weiss, C. Frenkiel, D. Trubowicz, Chaim Ajzen schmidt, E. Gutsztadt, B-cia Mokrcsy i Frajttag.

W IV biurze wypłat (ul. Rokicińska Nr. 36, dom Widzewskiej Bawelnianej Manu faktury):

M. Klajnman, Samel Rajchman i S-ka, Borewin, E. Rozenblat, D. Fabrykant i Ro zenblat, J. M. Gutman, A. M. Mintz, T. A. Lbrecht Miller, Jan Fial i Syn, Bierzyński, Rozenblat i S-ka, J. Sołowiejczyk, „Industria”, A. M. Warszawski i S-wie, Kajzer i Zylberg, H. Mandeltort i S-ka, M. Tykociner, Landau i Lipszyc, B. Mor dauer, Wygoda, H. Zandel i Lubiński, Bez broda, Wołyński i Kopciowski, Zw. Przem. Włókn. w Państwie Polskiem, „Rozbudowa”, Langnas, Goldblum i Zajackowski, B-cia Zapp, Hornstajn i Librach, A. Szner, Samuel Abbe i S-ka, Grossman i Kopel, Robert Haman, Józef Puterman, Grabiański i Myśliborski, Otto Goldamer, Sz. Rozenfeld, Stillerman i Wajnberg, Lourie i S-ka, J. Lewit i A. Brzeziński, B-cia Dobraniccy, Poborca i Ingster, J. Wójdytawski, L. Mordjaner, M. Silber sztajn, Przem. Wł. Kind i Fiszler, Ryszard Szroeder, Edmund Ende, Wagner i Ste geman, B-cia Jasinowscy, W. Lurkens i S-wie, B-cia Michel, Aronson i Kaffeman, A. i K. Emde, Jakób Szmudowicz, Napo leon Jelankiewicz i S-ka, W. Bersztajn, Karol Hoch, Mandelbaum i Hirszenberg, Windman, Wajc i Jachimowicz, Z. Fry drych, Józef Krotoszyński, B. Hoffman, Schich i Kahler, Kopciowski, Ringard i Lifszyc, Gopan i Gutman, J. Guterman, L. Inselsztajn i M. Gepner, Agnisi i Lieber man, Edward Babiacki, F. J. Landau, We ver i Reuf, Herman Kahan, Gordin Jukiej i S-ka, Lindenfeld i Loevy, Juliusz Heim zel.

W IX biurze wypłat (ul. Rzgowska, fa bryka Stolaroffa):

Sp. Akc. „Drian”, Gottfried Steigert, M. Silberberg, Salomon Wójdytawski, Teo fil Gruglewicz, Robert Cymerman, Cymer man i Kon, Kowalski i Teske, Boelme i S-ka, W. Kwapisz, K. Walczak, A. Z. Lap pa, Keilich i Golda, Longin Land, Engel i Blausztajn, A. Łaski, Tochtermann i Rajs, N. Eittington i S-ka, „Samochód”, Ryszard Raschig, Baruch i Perla, M. Epstein, Ch. Lewin, K. Krening i S-ka, Teodor Steigert Leonhardt, Woelker i Girhardt, Jakób Pe ters, Landau i Weile, „Strem”, S. Danciger i S-ka, M. Epstein, J. Meisner, Kewes i Goldberg, B-cia Meissner, K. Hoffrichter Opoczyński i Szparog, A. Lifszyc, Świat łowski, Kon i Brenner, Openheim i Adler, Edmund Szmidt, B. Etkind, Radke i S-ka, B-cia Dobraniccy, Gilles i Kon, F. Kasper, Julian Mandeltort, Z. Plihal i S-ka, Józef Kleinerman, Rotberg i Abramczyk, Samu el Serejski i S-ka, J. i M. Rapoport i S-ka, Gustaw Lindenfeld, Schütz i Hampel, A. Paszczyński, J. Tenenbaum, Masło, Dzia łowski i S-ka, B-cia Basiewicz, J. Likier man, Gordin Jukiej i S-ka, Oswald Karoff A. Sz. Frenkiel, B-cia Fajflowicz, Wein i Hochenberg, Wędrychowski, Mancel S-ka.

Każdy bezrobotny, zgłaszający się po zasiłek, winien bezwzględnie przedstawić dowód, stwierdzający tożsamość osoby, (dowód osobisty, paszport, legitymację zwazkową) oraz książeczkę obrachunkową.

Ci z pośród bezrobotnych, którzy książeczek obrachunkowych nie posiadają, winni zwrócić się do fabryk, w których ostatnio pracowali o wydanie im takowych

że większość orbotników zredukowana została na początku roku, a udzielanie zapomóg rozpoczęte będzie dopiero w sierpniu, wobec czego robotnicy ratu jąc swe rodziny od nędzy, zmuszeni byli sprzedawać swe rzeczy.

Zebrani wzywają postów do interwencji u rządu, aby żądania te spełnio no już od dnia pierwszego sierpnia r. b. Zebrani domagają się od przedsta wicieli związków polskich wysłania w tej sprawie memoriału do ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Zebrani protestują przeciwko wpro wadzeniu dziesięciogodzinnego dnia pra cy na Górnym Śląsku.

Zebrani protestują również z powo du usunięcia sobót angielskich.

Po rezolucji wyłoniła się ożywiona dyskusja, poczem wiec został rozwią zany.

Pensje dla zamieszkałych zagranicą wdów po weteranach. W myśl ustawy emerytalnej wdowy po zweryfikowa nych uczestnikach powstań narodowych mają prawo do pensji wdowiej, a wszel kie związane z tem czynności wstępne załatwiają poszczególne D.O.K., przeka zując następnie emeryturę odnośnej iz bie skarbowej do wypłaty.

Obecnie rozstrzygniętą została tak że sprawa pensji wdowich dla tych o sób, które zamieszkują zagranicą, a któ rych mężowie weterani przeszli przed swym zgonem przez komisję kwalifika cyjną, istniejąca przy M. S. Wojsk. — Skoncentrowano ich ewidencję w D. O. K. Lwów, dokąd mają konsulatory skierowywać podania owych wdów, a następnie izba skarbowa we Lwowie za łatwi wypłatę pensji wdowiej.

tej akcji mogą korzystać bezrobotni, od powiadający warunkom, zgodnym z za sadą organizacji. Mówca omówił szcze gółowo wszystkie warunki, zaznaczając jednak, że otrzymanie zasiłku od 20 do 35 proc. jest w obecnym czasie niewystarczające, że należałoby wnieść do rządu interpelację, ażeby ustawa o za bezpieczeniu na wypadek bezrobocia była jaknajprędzej wprowadzona w życie, i ażeby również powiększono za siłki od 35 do 50 proc.

Mówca zobrazował akcję fabrykan tów, którzy wszelkimi sposobami stara ją się pogorszyć sytuację robotnika, czy to przez proponowanie obniżania plac od 20 do 50 proc., naco robotnicy zgodzić się nie mogą, lub też przez bez podstawne wydalenie robotników z pra cy.

Następnie mówca zilustrował sytu ację robotników na Górnym Śląsku, pod kreślając moment zamachu dokonanego na ośmiogodzinny dzień pracy.

Po przemówieniu prelegenta, zebrani uchwalili następującą rezolucję: „Wszyscy zebrani na wiecu bezro botnych w Zgierzu, po wysłuchaniu pre legenta p. Ogłowskiego w sprawie za pomóg dla bezrobotnych, domagają się od rządu, aby wypłacałe zapomogi by ły podwyższone do 50 proc., w myśl za twierdzonej przez senat ustawy.

Zebrani żądania swe motywują tem,

TELEGRAMY.

Prasa krakowska w sprawie wyroku w procesie o zajścia listopadowe.

Kraków, 1 sierpnia.

Dzisiejsza prasa poranna zajmuje się na pierwszym miejscu wyrokiem rozprawy o wypadki listopadowe. Większość prasy krakowskiej, jak „Czas”, „Nowa Reforma”, „Ilustrowany Kurjer Codzienny” i „Nowy Dziennik” zajmuje stanowisko czysto obiektywne, padając jedynie bez komentarzy ostatni dzień rozprawy i werdykt przysięgłych.

Sosjalistyczny „Naprzód”, który wydał wczoraj nadzwyczajny dodatek obwieszczenia uwolnienia oskarżonych, pisze między innymi: „Po 2 miesiącach trwania zakończyła się ta olbrzymia rozprawa trybunału sprawiedliwości.

Przysięgli krakowscy uratowali honor sądownictwa polskiego, uratowali reputację sprawiedliwości polskiej wystawioną na szwank przez uprzedzenia partyjne. Prasa bloku narodowo - demokratycznego zajmuje stanowisko wysoce wrogle werdyktowi. Chadecki „Głos Narodu” pomieszcza nazwiska sędziów przysięgłych, którzy wydali werdykt w rozprawie listopadowej w czarnej obwódce. Artykuł zaś wstępny zatytułowany: „Sztandar 6-go listopada nad Krakowem” został skonfiskowany przez prokuratora krakowskiego. Wywołało to duże wrażenie wobec dotychczasowej tolerancji prokuratora krakowskiego stosowanej względem pism prawniczych.

„Goniec” b. ministra Kucharskiego, pisze: „Wszyscy oskarżeni o zbrodnie mordów i kradzieży zostali uwolnieni werdyktem wydanym przez sędziów przysięgłych w Krakowie. Obecnie na sali sądowej polacy i kaci.

Sala słuchała wyroku w cmentarnej ciszy. Tylko deszcz bił po szybach. To niebo polskie płakało. Zdawało się, że z kątów wyglądają blade twarze i krwawe postacie duchów poległych żołnierzy i oficerów i słuchają wyroku Rzeczypospolitej i miłości. Straszna zgroza przechodziła wszystkich, straszna zgroza poharbienia. Nie wolno od dziś wymie-

niać świętych nazwisk bohaterów. Byłoby to dla nich hańbą i policzkiem”.

Te bezwstydyne brednie świadczą o zupełnej utracie przytomności ze strony demagogów prawicowych, którzy doskonale rozumieją, że werdykt przysięgłych był przedewszystkiem wyrokiem moralnego postępowania dla tych pośrednich sprawców tragedii listopadowej, których ramię sprawiedliwości dosięgnąć nie mogło i których „polityka wewnętrzna” w toku rozprawy stała się w ponurem świetle, jako główna winowajczyni.

ROSIJANIE W GDAŃSKU.

Gdańsk, 2 sierpnia.

Agencja Wschodnia.

W dniu 1 sierpnia urządziła kolonja rosyjska w Gdańsku uroczysty obchód na cześć poległych rosyjan, pochowanych w Gdańsku.

W uroczystości, której przewodniczył b. konsul generalny carski w Gdańsku, Ostrowski, wzięło udział wielu b. rosyjskich wojskowych, a także i przedstawiciele władz gdańskich, oraz reprezentacja wojskowa niemiecka i gdańskie organizacje wojskowe.

Znamienne było przemówienie jednego z b. rosyjskich generałów, który — wspominając dawną potęgę Niemiec i Rosji — wyraził pod adresem Niemiec życzenie, aby narodził im się nowy Bismarck.

POLICJA NIEMIECKA MA PRAWO UŻYWANIA GRANATÓW RĘCZNYCH

Specjalna służba telegraficzna „P.-publiki”.

Londyn, 1 sierpnia.

Wczoraj w izbie gmin jeden z posłów liberalnych zgłosił interpelację pod adresem rządu w sprawie używania granatów ręcznych przez policję niemiecką „Szup” co jest uchybieniem Niemiec wobec traktatu wersalskiego.

Minister spraw wewnętrznych odpowiedział, iż policji nie jest zakazane używanie granatów ręcznych. E. S.

DEMENTI.

Polska Agencja Telegraficzna.

Tokio, 2 sierpnia.

Tutejszy urząd kolejowy zaprzecza doniesieniom dzienników o istnieniu tajnych układów rosyjsko-japońskich.

MAUZOLEUM LENINA.

Polska Agencja Telegraficzna.

Moskwa, 2 sierpnia.

Otwarto tu dla publiczności mauzoleum Lenina.

Wiadomości sportowe.

Makkabi (Berno)—Ł. K. S. 1:1 (0:0).

Po wysokocyfrowym zwycięstwie Makkabi nad Ł.T.S.G., spodziewano się porażki Ł.K.S.-u w dzisiejszych zawodach. Jednakowoż mistrz po trzytygodniowym „urlopie” i po niefortunnym meczu z Hakoahem pokazał grę piękną i nader ambitną, którą starał się wszelkimi możliwymi środkami paraliżować pan sędzia Salomonowicz.

Mecz wczorajszy jest najlepszym świadectwem ubóstwa łódzkiego kolegum sędziowskiego.

Wypadek wczorajszy z panem Salomonowiczem okrył hańbą łódzki świat piłkarski. Powaga łódzkiej władzy sportowej została poderwana.

Dziwić się należy p. Salomonowiczowi, który już tyle złego uczynił łódzkiej piłce nożnej, który niejednokrotnie był główną przyczyną nieszczęśliwych wypadków na boiskach i którego wreszcie gracze i galerja nie mogą znieść na bo-

isku, że mimo wszystko podjął się kierownictwa nad wczorajszymi zawodami.

Pan Salomonowicz swymi bezsensownymi rozstrzygnięciami spowodował obie drużyny, które zamiast gry, faulowały wzajemnie i urządziły istne targi.

A szkoda! Bo obie drużyny były godnymi przeciwnikami dla siebie, czego najlepszym dowodem służyć może druga połowa gry, którą prowadził p. Kowalski.

Do pauzy żadna z drużyn nie może uzyskać bramki.

Po przerwie jeden z ataków Ł.K.S. kończy się bramką, strzeloną przez Millera.

Goście atakują energicznie.

Tyły Ł.K.S. bronią brawurowo.

W 38 min. wyrównuje lewy łącznik.

Szczegółowe sprawozdanie umieści-

my w następnym numerze „Republiki”.

Ł. K. S. III—„Społem” 5:0 (4:0).

Pierwsza połowa gry należy do Ł.K.S., który zyskuje w krótkich odstępach czasu 4 bramki.

Po przerwie gra równa.

Ł.K.S. zyskuje jeszcze jedną bramkę, wszelkie zaś ataki „Społem” paraliżuje obrona zwycięzcy.

Sędziował dobrze p. Danciger.

Mars w pobliżu ziemi.

Berlin, 1 sierpnia.

Według wiadomości astronomicznych planeta Mars znajduje się będzie najbliżej ziemi dnia 23 sierpnia r. b. Wobec tego w obserwacjach tutejszych zostały zamówione wszystkie miejsca, celem przypatrywania się horyzontowi w tym dniu. Poza tym urządzono już szereg prywatnych obserwacji, które będą czynne przez cały miesiąc. Zainteresowanie publiczności tym zjawiskiem jest niezwykłe.

Oszczędności w tym czasie nauczyć się musi każdy.

Pozostałe z tego sezonu palta i bluzki damskie, garnitury, spodnie i towary na metry firma SZMECHEL i ROZNER, Łódź, Piotrkowska 100 i 160 sprzedaje do 30 proc. taniej.

„Pogoń”—„HASK” (Zagrzeb) 4:2.

Agencja Wschodnia.

Lwów, 3 sierpnia.

W zawodach „Pogoń”—„HASK” (Zagrzeb) wygrała „Pogoń” 4:2 (2:1). Bramki strzelili: Kuchar 3, Garbień 1. Sędziował inż. Dudrik.

Słynny Rosyjski Teatr Artystyczny

PTAK NIEBIESKI (SINIAJA PTICA)

pod dykcją J. JUŻNEGO

w TEATRZE MIEJSKIM

(Cegielniana 63).

Dziś premiera.

Kasa czynna od g. 11—2 i od 5—9 wiecz.

Czytajcie „Express Wieczorny”

Dr. Aleksander
Margolis
Piotrkowska 81. Tel. 12-81
powrócił.

Lekarz-Dentysta
S. DREJHORN
powrócił z zagranicy
przyjm. od 1-7 pp. w niedzielę od 10-1.
Stary Rynek 9 (2-le piętro wejście
z podwórza). 5300-3

KAPELUSZE
damskie najpiękniejsze także i męskie
najmodniejszych fasonów
poleca konkurencyjnie tanio
A. WENSKE
Piotrkowska 164.
5434-4

Ladnie i prędko
uczy pisać kaligraf
L. BERMAN
oraz poprawia wszelkie brzydkie charaktery pisma w ciągu 15 lekcji.
Konstantynowska 7. 320

HAFTU

maszynowego,
białego oraz kolorowego
nauczyć się można
przez 20 lekcji.

Wiadomość:
Wschodnia 64
pr. oficyna 1 wejście, mieszka. 22.
5400-3

Torpedo i Stoewer-Rekord

Maszyny do pisania
mało używane
z powodu wyjazdu
okazyjnie po 200
zł. do sprzedania.
Of. pod „Prywatny”

Helenów—Letni Salon Łodzi

WIELKA PREMJA

DLA CZYTELNIKÓW

„REPUBLIKI” i „EXPRESSU WIECZORNEGO”

KUPON ULGOWY

DO DYREKCJI „HELENOWA”

w miejscu.

Okaziciel niniejszego kuponu, jako czytelnik „Republiki” i „Expressu” korzysta z umówionej zniżki 50 proc. od cen wejścia z wyjątkiem niedziel i czwartków.

Kupon niniejszy ważny jest tylko w dniu dzisiejszym. Okaziciel jego płaci za bilet zamiast zł. 1,50 tylko 75 groszy.

Z poważaniem

Admin. „Republiki” i „Expressu”

Łódź, dnia 4 sierpnia 1924 r.

Dr. med.
BRAUN

Południowa Nr. 22.
Specjalista chorób
skórnych i wenerycznych. Przyjmuje
od 8—10 i pół
1—2 i od 4—8-1

Dr.
Silberström
powrócił

Zielona 11.
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje: 10—2, 3—5 i pół i 7—9 w. Niedziela 9—1. 5387-6

Lekarz-dentysta
B. Markus-Nusbaumowa

Piotrkowska 51
przyjmuje codziennie
prócz niedziel i świąt od godz.
10—1 i 3—7.

OGŁOSZENIA drobne

Kupno i sprzedaż
Do sprzedania różnego meble. Nawrot 34 m. 10. 5452-2

Jeżanek 6 krzesel i 1 pluszową otomanę sprzedam. Cegielniana 64 m. 9.

Nauka i wychow
Każdy może dokonać się nie się nauczyć buchalterii podwójnej (włoskiej) szybko i tanio w polskim i niemieckim języku. Informacji udziela: Wolfson Zawadzka 23.

Studentka Warsz. Uniwersytetu w dzieła lekcji w zakresie 8-10 klas Spec. polski, łaciński, historia. Pomorska 4, m. 5, front II piętro. 425-2

UCZ. 7 kl. szkoły p. Rąbskiej udziela po 1 zł. za lekcję. Wiad. Wschodnia 64 pr. oficyna I wejście m. 22 5399-2

Prenumerata: w Łodzi 3 złote miesięcznie.—Zamiejscowa 4 złote miesięcznie. Zagranicą 7 złotych miesięcznie.—Odnoszenie do domu 20 groszy.

Republika” i „Express Wieczorny” z odnośnikiem zł. 5,50.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego za wiadomienia

Za wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. Marjan Nusbaum-Ottaszewski.—Członkami „Republiki” Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 15.—Redaktor odp. Józef Burman.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 5 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE 25 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalt). NEKROLOGI I NADESLANE 20 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). Zareczynowe i zaślub. po tekście 4 złote. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 6 gr. Poszukiwanie pracy 3 gr. Najmniejsze 50 gr.